

Posudek bakalářské práce Jany Březinové Způsoby využití mezioborové spolupráce na 2. stupni ZŠ

Autorka se ve své bakalářské práci zabývá aktuálním tématem způsobů a možností propojování výuky na 2. stupni ZŠ. Za cíl si vytkla zjistit, zda vůbec, případně jakým způsobem dochází k propojování obsahů výuky mezi předmětem český jazyk a literatura a dalšími předměty na 2. st. konkrétní základní školy (ZŠ Komárov).

K výzkumu využila metodu elektronických dotazníků distribuovaných mezi 40 žáků (10 žáků z každého ročníku od 6. do 9. třídy vždy v poměru 5 chlapců a 5 dívek, z nichž všichni dosud studovali s vyznamenáním) a 9 učitelů různých aprobačních ze ZŠ v Komárově. Dotazníky sestavila sama s využitím odborné literatury. Jejich vyhodnocení přehledně prezentuje a výsledky se snaží interpretovat na základě odborných znalostí i vlastních zkušeností z náslechové praxe.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části autorka definuje pojmy, jež dále v práci používá. Zabývá se obsahem integrované výuky a mezipředmětovými vztahy, hovoří o klíčových kompetencích žáků, z nichž se zaměřuje na kompetenci komunikativní. Své pozorování vztahuje rovněž k obsahu Rámcového vzdělávacího programu pro ZŠ.

V praktické části hodnotí jednotlivé otázky a vyjadřuje se postupně k výsledkům šetření. Uvědomuje si, že malý vzorek respondentů neumožňuje činit všeobecné závěry, přesto konstatuje, že výsledky její práce jsou prakticky využitelné zejména pro vedení ZŠ v Komárově i pro jednotlivé vyučující jakožto komplexní popis jejich přístupu k výuce. Přínos vidí i ve vlastním posunu, jelikož prostřednictvím své práce získala vhled do problematiky RVP, mezioborových vztahů a jejich uplatnění ve výuce.

Po formální stránce se v práci vyskytují některé překlepy, chybné formulace a gramatické chyby či chybná interpunkce. Např. na str. 3 „V práci jsem se zaměřila za mezioborovou spolupráci...“, str. 5 „Prvním důležitým pojmem, který bych zde chtěla objasnit je pojem integrace.“ str. 18 „...informaci o mém výzkumu zaměřeným na vyučující.“, na str. 19 „...užití odporných termínů...“, na str. 26 „Z odpovědí žáků, které sice nebyli jednoznačné kvůli shodě, je ale i přes to patrné, že většina učitelů tento způsob zajisté ve svých hodinách využívá, což mi přijde jako velmi rozumné, jelikož umět se správně vyjádřit je jednou z nejzákladnějších věcí, co se žáci na základních školách učí.“, na str. 38 je překlep ve jméně v citaci: Rakoušková (má být Rakoušová). V textu práce užito správně. Seznam použité literatury není abecedně seřazen, což ztěžuje orientaci.

Při obhajobě by bylo vhodné znovu se zamyslet nad odůvodněním výsledku 10. otázky pro žáky (Informace z jednoho předmětu umím pochytit, zapamatovat si je a poté využít i při jiném předmětu.). Ve výsledku 45 % respondentů odpovědělo „většinou“, 25 % „pokaždé“ a stejně tak 25 % „jen výjimečně“. Autorka k tomuto výsledku uvádí na str. 30: „Tento fakt je podle mé zkušenosti, kterou jsem získala díky náslechové praxi při svém studium (sic!), velmi ovlivněn pozorností žáků, jelikož je jasné, že žák, který nedává při výuce pozor, není schopen získané informace v hlavě udržet a později znovu použít.“ Vzhledem k výběru respondentů (pouze žáci studující dosud s vyznamenáním) podle mého názoru není toto zdůvodnění validní. Ve výzkumu nebyla pozornost žáků testována. Je nepravděpodobné, že by žák studující s vyznamenáním, byl natolik nepozorný, aby to dlouhodobě ovlivňovalo jeho percepci výuky.

Na práci oceňuji její přehlednou strukturu. Cíl, který si autorka v úvodu vytyčila, je dle mého názoru naplněn. Autorka prokázala znalost odborné literatury i vlastní aktivní přístup při vymýšlení dotazníků. Velmi oceňuji dvě skutečnosti: 1) autorka dokázala práci realizovat ve spolupráci se svým bývalým učitelem ČJ ze ZŠ v Komárově, přestože byly školy uzavřeny z důvodu epidemiologických opatření, a komunikace se žáky i učiteli byla nestandardní a často obtížná. 2) Autorka v práci dokázala reflektovat svoji vlastní náslechovou praxi, použila příklady z pozorování v hodinách hospitovaných během praxe a funkčně je propojila s fakty uvedenými v odborné literatuře i s odpověďmi respondentů. Dle mého názoru tím beze zbytku naplnila funkci bakalářské práce.

Autorka si v práci zvolila zaměření na klíčovou kompetenci komunikativní. Domnívám se, že by bylo vhodné při dalším výzkumu se zaměřit rovněž na kompetenci k řešení problémů, která přímo vyžaduje komplexní přístup a integraci poznatků z různých oborů.

Práci doporučuji k obhajobě a doporučuji ji ohodnotit klasifikačním stupněm **výborně – velmi dobře**.

Starý Plzenec 24. 8. 2020

Mgr. Růžena Písková, Ph.D.
vedoucí práce

Souhlasí s originálem

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury

J. Winklerová